

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ЗИД КСО) предвижда въвеждане в националното законодателство на мерки по прилагане на:

1) **Регламент (ЕС) 2019/1238** на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) (Регламент (ЕС) 2019/1238), и

2) **Регламент (ЕС) 2020/852** на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламент (ЕС) 2020/852).

I. Регламент (ЕС) 2019/1238 - основните изменения, насочени към въвеждане на мерки по прилагането на посочения регламент, са в следните насоки:

Целта на Регламент (ЕС) 2019/1238 е да насърчи лицата да спестяват средства допълнително, тъй като в много държави членки на ЕС, коефициентът на заместване на дохода след пенсиониране е нисък. Поради липсата на хармонизация и различията в пенсионните системи на държавите членки, ПЕПП се създава като индивидуален доброволен пенсионен продукт, който може да бъде предлаган от всички участници на финансовите пазари.

С Регламент (ЕС) 2019/1238 се установяват единни правила за регистрация, създаване, дистрибуция, преносимост и надзор на ПЕПП.

Също така, Регламент (ЕС) 2019/1238 въвежда единни основни характеристики на ПЕПП като минимално съдържание на договорите, инвестиционна политика, дистрибуция, смяна на доставчика или трансгранично предлагане и преносимост, което ще допринесе за постигане на еднакви условия на конкуренция за доставчиците на персонално пенсионно осигуряване.

С оглед на осигуряване на възможно най-широк кръг доставчици на ПЕПП и насърчаване на трансграничното предлагане на продукта, Регламент (ЕС) 2019/1238 урежда възможността всички финансови предприятия, които управляват средства на клиенти и могат да извършват дейност трансгранично, да могат да създават и предлагат ПЕПП сред които са: кредитни институции, животозастрахователни предприятия, институции за професионално пенсионно осигуряване, инвестиционни посредници, инвестиционни дружества, управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове. По този начин се цели да се стимулира и конкуренцията при предлагането на персонални доброволни пенсионни продукти.

Както беше посочено, ПЕПП има единни характеристики като доброволен дългосрочен спестовен продукт за лично пенсионно осигуряване, но конкретната му форма се различава, в зависимост от това финансовото предприятие, което го

предлага, тъй като за неуредените в Регламент (ЕС) 2019/1238 въпроси следва да се прилага съответното европейско и национално секторно законодателство, приложимо към дейността на финансовите предприятия, които могат да бъдат доставчик на ПЕПП.

Държавите членки следва да извършат промени в националната нормативна уредба с оглед осигуряване на условия за прилагане на регламента в срок до 22 март 2022 г. С оглед на това, Министерството на финансите сформира междуведомствена експертна работна група, която изготви анализ на действащата нормативна уредба приложен към мотивите по този законопроект, както и разработи проекта на ЗИД на КСО, в който са включени и изменения в други нормативни актове, необходими за осигуряване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238

Предлаганите изменения чрез ЗИД на КСО в тази връзка са в следните насоки:

1. Промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО)

1.1 Условия във връзка с фазата на натрупване и фазата на изплащане

Условията във връзка с фазата на натрупване и фазата на изплащане не са определени с Регламент (ЕС) 2019/1238, тъй като отчита съществените разлики в пенсионноосигурителните системи на държавите членки, които не са хармонизирани. Поради това, регламентът предоставя свобода на държавите членки да определят условията във връзка с фазата на натрупване и за фазата на изплащане, които ще са приложими относно подсметката за тази държава. Тези условия ще бъдат приложими за всички доставчици, които предоставят подсметка за осигуряване съгласно българското законодателство. С оглед на това, че правата на лицата, свързани с допълнителното доброволно пенсионно осигуряване са уредени в КСО, а ПЕПП представлява продукт за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, се предлага условията във връзка с фазата на натрупване и фазата на изплащане съгласно регламента, приложими за всички доставчици на ПЕПП, предлагащи подсметки за България, да се въведат с глава двадесет и осем „а“ в Дял трети „Допълнително доброволно пенсионно осигуряване“ на КСО.

Условията във фазата на натрупване и за фазата на изплащане, които се определят на национално ниво за осигурените по ПЕПП лица са сходни с тези, които са приложими към действащия национален доброволен персонален пенсионен продукт – осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

По отношение на фазата на натрупване е въведено изискване относно възрастта за начало на тази фаза - навършени 16 години, което е приложимо и за доброволните пенсионни фондове.

По отношение на фазата на изплащане са предвидени сходни условия с тези, предвидени за националния доброволен пенсионен продукт, т.е. плащанията по ПЕПП са обвързани с придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа на КСО. Предвид доброволния характер на осигуряването по ПЕПП, по желание на осигуреното лице доставчикът на ПЕПП може да извършва пенсионно плащане по ПЕПП, когато лицето не е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (например, при липса на достатъчно натрупан осигурителен стаж) и при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО или до 5 години преди

навършване на тази възраст от лицето. Регламент (ЕС) 2019/1238 предвижда само в ограничени случаи възможност за ранно изплащане по договора за ПЕПП. В тази връзка се предлага осигуреното по ПЕПП лице да може да получи плащане по ПЕПП преди навършване на тази възраст само при инвалидизиране и в случай че такъв вид плащане е предвидено в договора за ПЕПП.

С предложените промени в КСО е включено изискване лицата, които имат право на едно или повече плащания по ПЕПП, при смърт на осигуреното лице да бъдат определени в договора за ПЕПП. Когато в договора няма определени лица, дължимите средства се изплащат съгласно Закона за наследството. Формата и размера на плащанията, които имат право да получат наследниците, се определят в договора за ПЕПП.

1.2. Опции, предоставени на държавите-членки

В Регламент (ЕС) 2019/1238 са предвидени няколко опции за държавите членки:

- 1) приемане на мерки, с които да се даде предимство на определени форми на плащания (чл. 58, параграф 3 от регламента) и условия, при които да бъдат възстановявани предоставените предимства и стимули (чл. 58, параграф 4 от регламента)*

Тези мерки може да са под формата на данъчни облекчения, които да са приложими само за определени форми на плащания, а могат да бъдат въведени и количествени ограничения на плащанията на еднократни суми. Въвеждането на подобни ограничения ще се отнася само за подсметките за ПЕПП, свързани с държавите членки, които са предвидили такива ограничения. В случай, че държавата членка предвиди предимства и стимули за някои форми на плащания, може да определи и условия, при които да бъдат възстановявани предоставените предимства и стимули.

Въвеждането на стимули или количествени ограничения относно определени форми на плащания с настоящия законопроект не е обосновано, тъй като:

- продуктът е допълнителен и добровolen, тоест плащанията по ПЕПП няма да представляват основния пенсионен доход на лицето, а ще го допълват.

- не всички доставчици на ПЕПП имат право да предлагат анюитетни плащания. Еднократното изплащане на средствата на осигурените лица ще им позволи да сключат договор с друго финансово предприятие за анюитетно плащане в случай, че предпочитат тази форма, а тя не се предлага от техния доставчик на ПЕПП.

- осигурените лица получават информация преди сключване на договор за ПЕПП за видовете плащания, които доставчикът предлага и могат да направят информиран избор

- осигурените лица имат различни индивидуални потребности и в зависимост от финансовото им състояние при придобиване право на получаване на плащания по ПЕПП ще могат да избират коя форма на плащане предпочитат.

- за националния личен пенсионен продукт – осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване съгласно чл. 248, ал. 2 от КСО при придобиване право на лична пенсия за старост осигуреното във фонда лице може

да избере между съответния вид пенсия или еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната му партида.

С оглед на гореизложеното не се предлага Република България да се възползва от тази опция.

2) определяне на по-ниски такси при прехвърляне на осигурените лица при друг доставчик (чл. 54, параграф 3, втори подпараграф от регламента)

Предоставена е възможност за държавите членки да определят по-нисък процент на таксите и разходите при прехвърляне на осигуреното по ПЕПП лице и друг процент, когато доставчикът позволява по-често смяна.

На този етап не се предлага Република България да се възползва от тази опция предвид това, че предлагането на продукта не е стартирало и не са натрупани средства по сметките за ПЕПП на осигурените по ПЕПП лица (таксата е определена като процент от натрупаните средства). При стартиране на предлагането на продукта в България и след натрупване на средства по сметките за ПЕПП на осигурените по ПЕПП лица, възможността за въвеждане на опцията може да бъде разгледана отново.

3) получаването на копие от заявлението за прехвърляне по чл. 53, параграф 2 от регламента

В проекта е въведена опцията за получаване на копие от заявлението за прехвърляне при друг доставчик на ПЕПП с оглед улесняване на осигуреното по ПЕПП лице, в случай на необходимост да предяви правата си.

1.3. Осигуряване на условия пенсионноосигурителните дружества (ПОД), лицензирани съгласно КСО, които са получили разрешение за управление на доброволен пенсионен фонд по професионални схеми (ДФФС)¹, както и разрешение за управление на доброволен пенсионен фонд (ДФ) български институции за професионално пенсионно осигуряване (ИППО) да бъдат доставчик на ПЕПП В изпълнение на изискванията на чл. 6, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2019/1238 само ПОД, което е получило разрешение за управление както на ДФС, така и на ДФ, може да предлага ПЕПП.

За другите доставчици на ПЕПП е приложимо хармонизирано европейско законодателство и те имат възможност да предлагат услугите си трансгранично. Предвид това, че към момента няма хармонизирано законодателство в ЕС относно предлагането на личен пенсионен продукт, Регламент (ЕС) 2019/1238 позволява ИППО да бъдат доставчик на ПЕПП само ако съгласно националното им законодателство е разрешено да предлагат личен пенсионен продукт и са обект на надзор. Също така условие ИППО да бъдат доставчик на ПЕПП е да бъдат обособени активите и пасивите, свързани с ПЕПП, от другите дейности на доставчика (дейността по професионално пенсионно осигуряване и дейността по лично пенсионно осигуряване). В тази връзка се предлагат изменения в КСО, с които се урежда нов вид доброволен пенсионен фонд (доброволен пенсионен фонд за паневропейски персонален пенсионен продукт), управляван от ПОД, получило разрешение за управление на ДФС и ДФ, при предоставянето на ПЕПП от

¹ ИППО по смисъла на българското законодателство

българските ИППО. Средствата на лицата, които сключат договор за ПЕПП с ПОД ще бъдат обособени и управлявани в доброволен пенсионен фонд за ПЕПП (ДФП ПЕПП). За управлението на ДФП ПЕПП се изисква издаването на разрешение от Комисията за финансов надзор (както и при останалите фондове за допълнително пенсионно осигуряване) за проверка на съответствието на пенсионноосигурителните дружества с нормативните изисквания и тяхната информационна и кадрова обезпеченост с оглед защита на интересите на осигурените по ПЕПП лица и бенефициерите на ПЕПП.

Предвид изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1238, ПОД не може да предлага самостоятелно ПЕПП с гаранция на капитала. В случай, че не предлага ПЕПП въз основа на гаранция върху капитала в сътрудничество с доставчици, които имат това право, то ПОД следва да прилага техника за намаляване на риска. В тази връзка в КСО са предложени изменения, предоставящи възможност на ПОД да използва техника за намаление на риска, свързана с жизнения цикъл, като създава подфондове с различен инвестиционен и съответно рисков профил, в които да се преместват средствата на осигурените по ПЕПП лица, в зависимост от оставащите години до пенсиониране.

С оглед изискването на чл. 41, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238 по отношение на правилата за инвестиране на средствата на осигурените по ПЕПП лица, които са сключили договор за ПЕПП с ПОД, в проекта на КСО са предвидени изменения относно инвестиционния режим на ДФП ПЕПП, който следва да бъде идентичен с този на ДФФПС.

При управлението на ДФП ПЕПП пенсионноосигурителните дружества няма да могат да събират други такси и удържки извън предвидените в договора за ПЕПП, при спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1238 размерът на разходите и таксите за основен ПЕПП да не надвишава 1% от натрупания капитал годишно, а общият размер на таксите и разходите при прехвърляне при друг доставчик да не надвишават 0,5% от прехвърляната сума.

С оглед въвеждането на изисквания в КСО за възможността за създаване на нов доброволен пенсионен фонд (ДФП ПЕПП) и обособените в него подфондове са допълнени и разпоредбите във връзка с изискванията за преобразуване, прекратяване и несъстоятелност на пенсионноосигурителните дружества.

1.4. Надзорни правомощия и определяне на принудителни административни мерки и административни санкции

Във връзка с необходимостта от осигуряване на условия за налагане на административни мерки и санкции при нарушения на Регламент (ЕС) 2019/1238 и приложимото национално законодателство в проекта на ЗИД на КСО са предложени съответните допълнения.

2. Промени в секторните актове, уреждащи дейността на доставчиците на ПЕПП:

Със законопроекта са предложени и изменения и допълнения на Кодекса за застраховането, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране и Закона за кредитните институции с оглед необходимостта от

осигуряване на условия за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1238 от другите доставчици на ПЕПП – животозастрахователни предприятия, инвестиционни посредници, инвестиционни дружества, управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

С проекта се предлага допълване на секторните закони уреждащо възможността на финансовите предприятия да извършват и дейност като доставчик на ПЕПП. За всички неуредени в Регламент (ЕС) 2019/1238 изисквания се прилага съответно секторното законодателство. В гореспоменатите закони се въвеждат разпоредби, които обезпечават и възможността за налагане на административни мерки и санкции.

3. Промени в Закона за Комисията за финансов надзор

С промените в Закона за Комисията за финансов надзор, Комисията за финансов надзор (КФН) е определена като компетентен орган в Република България за упражняване на надзор върху доставчиците и дистрибуторите на ПЕПП съгласно Регламент (ЕС) 2019/1238 по отношение на животозастрахователните предприятия, институциите за професионално пенсионно осигуряване, инвестиционните посредници, инвестиционните дружества, управляващите дружества и лицата управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

Със законопроекта се предлага КФН, по предложение на ресорния заместник-председател, да взема решения за регистрация и отмяна на регистрация на ПЕПП съгласно регламента, да упражнява правомощията по чл. 63 от Регламент (ЕС) 2019/1238 (правомощия за намеса по отношение на продуктите) и да прилага принудителните административни мерки, предвидени в регламента, които са в изричната компетентност на комисията.

Текущият надзор по чл. 61 от Регламент (ЕС) 2019/1238 е предоставен в компетентността на ресорните заместник-председатели, и е разпределен както следва:

- по отношение на лицата по чл. 6, параграф 1, букви „г“ – „е“ от регламента (инвестиционни посредници, инвестиционни дружества, управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове) надзорът ще се осъществява от заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност";
- по отношение на лицата по чл. 6, параграф 1, буква „б“ от регламента (животозастрахователни предприятия) надзорът ще се осъществява от заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор";
- по отношение на лицата по чл. 6, параграф 1, буква „в“ от регламента (ИППО) надзорът ще се осъществява от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

4. Промени в Закона за кредитните институции

С промените в Закона за кредитните институции Българска народна банка (БНБ) е определена като компетентен орган в Република България за регистрация на ПЕПП и упражняване на надзор върху кредитните институции, които предлагат ПЕПП.

Въвеждат се разпоредби, които обезпечават и възможността за налагане на административни мерки и санкции.

II. Регламент (ЕС) 2020/852 - основните изменения, насочени към въвеждане на мерки по прилагането на посочения регламент са в следните насоки:

Законопроектът има за цел да въведе и мерки в националното законодателство, необходими за прилагането на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламент (ЕС) 2020/852).

Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда задължение за държавите членки и за Съюза да прилагат предвидените в член 3 от регламента критерии за определяне дали дадена икономическа дейност се квалифицира като екологично устойчива за целите на която и да е мярка, с която се установяват изисквания към участниците на финансовите пазари или емитентите по отношение на финансовите продукти или корпоративните облигации, предлагани на пазара като „екологично устойчиви“.

Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда задължение всяко предприятие, което е длъжно да оповестява нефинансова информация съгласно член 19а или член 29а от Директива 2013/34/ЕС, да включи в нефинансовата си декларация или консолидираната си нефинансова декларация информация как и до каква степен дейностите на предприятието са свързани с икономически дейности, които се квалифицират като екологично устойчиви съгласно регламента.

Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда следните допълнителни изисквания за разкриване на информация във връзка с изискванията за оповестяване на информация въведени в Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088):

- Чл. 5 от Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда задължение при оповестяванията за продуктите по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2019/2088 да се разкрива информация по за екологичната цел или екологичните цели съгласно таксономията, за които допринася инвестицията в основата на финансовия продукт, както и да се съдържа описание как и до каква степен инвестициите в основата на финансовия продукт са в икономически дейности, които се квалифицират като екологично устойчиви съгласно Регламента (ЕС) 2020/852.

- Чл. 6 от Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда задължение за продуктите по чл. 8 от Регламент (ЕС) 2019/2088 да се прилагат съответно изискванията за разкриване на информация по чл. 5 от Регламента (ЕС) 2020/852 за целите и дейностите съгласно таксономията като се въвежда и задължение за деклариране, че принципът за ненанасяне на значителни вреди се прилага само за дейностите, които са екологично устойчиви съгласно Регламент (ЕС) 2020/852.

- Чл. 7 от Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда изискване за всички продукти, които не представляват продукти по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от Регламент (ЕС) 2019/2088 да включат в описанието си декларация, че инвестициите в основата на финансовия продукт не са съобразени с критериите на ЕС за екологично устойчиви икономически дейности.

Предвидените в регламента задължения са пряко приложими, като в националното законодателство е необходимо да бъдат въведени мерки, които да осигурят прилагането на Регламент (ЕС) 2020/852, в следните насоки:

- определяне на компетентните органи, посочени в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2088, за компетентни органи относно спазването на изискванията, установени в членове 5, 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2020/852, от страна на участниците на финансовите пазари.

- определяне на правила за мерките и санкциите, приложими при нарушения на членове 5, 6 и 7. Предвидените мерки и санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи

Регламент (ЕС) 2020/852 въвежда задължение за компетентните органи, които са определени съгласно Регламент (ЕС) 2019/2088, да проверяват спазването на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 да проверяват и спазване на изискванията на чл. 5, 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2020/852. В тази връзка с оглед определяне на Комисията за финансов надзор и нейните органи като компетентен орган по Регламент (ЕС) 2020/852 са предложени и необходимите изменения в Кодекса за социалното осигуряване, Кодекса за застраховането, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране и Закона за Комисията за финансов надзор.

III. Финансови средства, необходими за прилагането на новата уредба

Регламент (ЕС) 2019/1238 предоставя възможност за предоставяне на нов продукт, поради което се очаква, че ще възникнат разходи за финансовите предприятия – доставчици на ПЕПП, които регистрират ПЕПП.

Чрез Регламент (ЕС) 2020/852 се въвеждат изисквания за предприятията, които са задължени да оповестяват нефинансова информация, да оповестяват и информация за това как и до каква степен дейностите им са свързани с икономически дейности, които се квалифицират като екологично устойчиви, което ще доведе до увеличаване на административната тежест.

Също така за участниците на финансовите пазари, които предлагат финансови продукти, които имат за цел устойчиви инвестиции ще възникнат разходи за разкриване на информация относно съответствието на икономическите дейности, в които инвестират, с критериите в Регламент (ЕС) 2020/852 във връзка с финансовите продукти по Регламент (ЕС) 2019/2088.

Предложените промени със законопроекта няма да имат пряко отражение върху държавния бюджет на Република България.

IV. Очаквани резултати от прилагането на новата уредба

1. Регламент (ЕС) 2019/1238 за ПЕПП

Изменението на нормативната уредба ще осигури условия в националното законодателство за предлагане на нов доброволен пенсионен продукт от различни доставчици. По този начин се предоставя възможност за разширяване на тяхната

дейност, за създаване на условия за по-голяма конкуренция на пазара на персонални пенсионни продукти и за развитие на трансграничното предоставяне на такива продукти.

Относно очакванията за стартиране на предлагане на ПЕПП в Република България е необходимо да се отбележи, че някои от изискванията на регламента водят до съществени затруднения при предлагането му, поради което не е възможно да се предвиди доколко финансовите предприятия биха имали интерес от предлагането на ПЕПП, както следва:

- ограничаването на размера на разходите и таксите за основния ПЕПП до 1 % от натрупания капитал годишно като се има предвид задължението да се предлага основен ПЕПП

- изискването за задължително предоставяне на съвет, което ще оскъпи продукта, а същевременно разходите се включват в определения 1 % от натрупания капитал годишно

- изискването да бъдат осигурени условия за предлагането на национални подсметки за минимум две други държави членки до 3 години от прилагането на регламента

- значителните ресурси, които ще се изискват за разработване на продукта-значителните ресурси, които ще се изискват за периодично докладване към надзорния орган и периодичното предоставяне на информация на осигурените по ПЕПП лица.

2. Регламент (ЕС) 2020/852 (Регламент за таксономията)

Чрез съответните изменения в секторното законодателство се въвеждат изисквания за прозрачност при предлагането на финансови продукти, които имат за цел устойчиви инвестиции, което ще има косвено положително екологично въздействие. Предлагането на финансови продукти, които имат за цел устойчиви инвестиции се очаква да има и косвено положително социално въздействие, тъй като за да бъде считана икономическата дейност за екологично устойчива, следва да се спазват и минимални гаранции, които представляват процедури, въведени от извършващото икономическа дейност предприятие, за да се гарантира спазването на Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия и Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, включително принципите и правата, установени в осемте основни конвенции, посочени в Декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права при работа и в Международната харта за правата на човека. Същевременно за участниците на финансовите пазари, които предлагат финансови продукти, които имат за цел устойчиви инвестиции се въвежда допълнителна административна тежест и възникват разходи. Също така ще бъде необходимо изграждането на експертиза относно оценката на съответствието с тези критерии или възлагането на тези дейности на трети лица.

Приемането на критерии за определяне на икономическите дейности като екологично устойчиви може да има косвено отрицателни икономически въздействия върху дейностите, които не отговарят на критериите съгласно регламента, тъй като инвестиционните потоци ще се пренасочат към дейностите, които са екологично устойчиви, което ще доведе до ограничаване на достъпа до финансиране на дейностите, които не са екологично устойчиви.

V. Съответствие с правото на Европейския съюз

Промените в националното законодателство чрез ЗИД на КСО произтичат от необходимостта да се осигурят мерки за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238 и Регламент (ЕС) 2020/852 и са в съответствие с тези актове.

Съгласно член 1 параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (Директива (ЕС) 2015/1535), същата не се прилага за правилата, свързани с въпросите, които са предмет на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, както са изброени неизчерпателно в приложение II към посочената директива. Наред с това, в законопроекта не се съдържат елементи и правила, които имат характеристиките на технически регламент по смисъла на Директива (ЕС) 2015/1535, включително няма технически спецификации, отнасящи се до предлагани на пазара продукти или услуги. В резултат на изложеното, не се налага нотифициране до Европейската комисия на посочения законопроект.

Законопроектът е включен като мярка за изпълнение в Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз. Мярката е прехвърлена в Плана за действие за 2022 г., със срок за изпълнение 31.01.2022 г.

Приложение

Анализ относно необходимостта от изменения на националното законодателство във връзка с осигуряване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238 относно паневропейски персонален пенсионен продукт

С Регламент (ЕС) 2019/1238 (регламента) се установяват единни правила за регистрация, създаване, дистрибуция, преносимост и надзор на ПЕПП. С регламента се дава възможност на различни предприятия от финансовия сектор, които са лицензирани или регистрирани съгласно правото на ЕС да създават и предлагат ПЕПП (кредитни институции, животозастрахователни предприятия, институции за професионално пенсионно осигуряване, инвестиционни посредници, инвестиционни дружества, управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове), като по този начин се стимулира конкуренцията при предлагането на персонални доброволни пенсионни продукти.

Въвеждат се единни основни характеристики на ПЕПП, свързани с ключови елементи като минимално съдържание на договорите, инвестиционна политика, дистрибуция, смяна на доставчика или трансгранично предлагане и преносимост, което ще допринесе за постигане на еднакви условия на конкуренция за доставчиците на персонално пенсионно осигуряване.

С цел осигуряване на условия за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1238 в срок до 22.03.2022 г. в националната нормативна уредба следва да се извършат промени с оглед осигуряване на условия за прилагане на регламента.

В съображения 19, 20 и 21 от регламента се съдържа описание на продукта ПЕПП – това е допълнителен доброволен пенсионен персонален продукт, който да допълва съществуващите задължителни и професионални пенсионни схеми и продукти. Рамката за създаване и предлагане на ПЕПП няма да замени или да хармонизира съществуващите национални персонални пенсионни продукти или схеми, нито ще засегне съществуващите национални задължителни и професионални пенсионни схеми и продукти.

ПЕПП е индивидуален непрофесионален пенсионен продукт, за който дадено осигурено по ПЕПП лице доброволно сключва договор с оглед на своето пенсиониране. Тъй като ПЕПП следва да предоставя дългосрочно натрупване на капитал, възможностите за ранното изтегляне на капитал следва да бъдат ограничени и могат да бъдат свързани с неблагоприятни последици.

ПЕПП е продуктов регламент, който не създава нов лицензионен режим за доставчиците, а създава регистрационен режим за продукта.

В съображение (21) се отбелязва, че ПЕПП е „до голяма степен“ стандартизиран общоевропейски продукт. Стандартизират се основните характеристики на продукта. Кръгът от възможни доставчици е разширен извън традиционните създатели на пенсионни продукти (пенсионноосигурителни дружества (ПОД) и застрахователни предприятия) като се предоставя възможност на управителите на активи, инвестиционните посредници и кредитните институции да предлагат продукта. ПЕПП ще се създава и предлага от различните доставчици при прилагане и на съответното секторно законодателство. По този начин всички тези продукти ще се наричат ПЕПП, за тях ще се прилагат единни изисквания относно съдържанието на договора, преддоговорната информация (ПЕПП КИД) и информацията по време на договора (извлечение от индивидуалната партида за ПЕПП.), както и едни и същи условия относно правата на осигурените лица (чл. 47 и чл. 57 от регламента), но същевременно продуктите ще се различават съществено с оглед на приложимото към доставчика секторно законодателство.

Член 3 от регламента предвижда така нареченото каскадно прилагане относно регистрацията, създаването, дистрибуцията и надзора на ПЕПП като се прилага на първо място регламента, а в случай на въпроси, неуредени от регламента се прилагат в следния ред:

- приложимото секторно право на Съюза, включително съответните делегирани актове и актове за изпълнение;
- правото, прието от държавите членки в рамките на прилагането на съответното секторно право на Съюза и на изпълнението на мерките, свързани конкретно с ПЕПП;
- друго национално право на държавите членки, приложимо за ПЕПП.

Единственото изключение от това правило е посочено изрично в чл. 41, пар. 2 от регламента по отношение на инвестиционния режим. В случай, че секторното законодателство предвижда по – строги изисквания от регламента, ще бъде приложимо секторното законодателство.

С оглед необходимостта от осигуряване на условия за прилагане на регламента **държавите членки следва задължително да предприемат мерки за:**

- определяне на компетентни органи, отговорни за регистрирането и надзора на ПЕПП като продукт;

- определяне на условия във връзка с фазата на натрупване. Тези условия могат да включват определяне на възрастова граница за определяне на началото на фазата на натрупване, определяне на минимален период на тази фаза, минимален и максимален размер на вноските (чл. 47 от регламента);

- определяне на условия във връзка с фазата на изплащане. Тези условия могат да включват определяне на минимална възраст за начало на фазата на изплащане и условия за изплащане преди навършване на минималната възраст за изплащане (чл. 57 от регламента);

- въвеждане на конкретни надзорни правомощия и определяне на принудителни административни мерки и административни санкции за всички доставчици на ПЕПП с цел осигуряване спазването на изискванията на регламента;

- определяне на един компетентен орган, който да отговаря за процедурата по регистрация и за комуникацията с Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), в случаите, в които за определен вид финансово предприятие в дадена държава членка има повече от един компетентен орган (чл. 6, пар. 6 от регламента).

Регламентът също така предвижда следните опции за държавите членки:

- относно формите на плащания

- да се приемат мерки, с които да се даде предимство на определените в регламента форми на плащания като данъчни облекчения или количествени ограничения на плащанията на еднократни суми. Въвеждането на подобни ограничения ще се отнася само за подсметките за ПЕПП, свързани с държави членки, които са предвидили такива ограничения (чл. 58, пар. 3 от регламента)
- да се определят условия, при които да бъдат възстановявани предоставените предимства и стимули (чл. 58, пар. 4 от регламента)

- при прехвърляне на осигурените лица при друг доставчик:

- държавата членка може да въведе изискване в случаите, в които осигуреното по ПЕПП лице иска да се прехвърли при друг доставчик на ПЕПП, да подаде писмено заявление и да получи копие от приетото заявление (чл. 53 от регламента).

- да се въведе по-нисък процент на таксите и разходите при прехвърляне на осигуреното по ПЕПП лице и друг процент, когато доставчика позволява по-често смяна (чл. 54 от регламента)

Относно необходимостта от определяне на условия във връзка с фазата на натрупване и фазата на изплащане:

Съгласно съображение (34) от регламента ПЕПП следва да се състои от национални подсметки, всяка от които да включва характеристики на персоналният пенсионен продукт, позволяващи вноските за ПЕПП или плащанията да отговарят на критериите за данъчни стимули, ако са налични в държавите членки, във връзка с които е предоставена подсметка от доставчика на ПЕПП. Подсметката следва да се използва, за да се води отчет за вноските, направени през фазата на натрупване, и плащанията, направени по време на фазата на изплащане, в съответствие с правото на държавата членка, за която е била открита подсметката. На равнището на осигуреното по ПЕПП лице първата подсметка следва да бъде създадена при сключването на договор за ПЕПП.

Доставчиците на ПЕПП следва да предлагат услуга за преносимост на осигуреното лице, която да му дава право да продължи да внася в своята съществуваща национална подсметка, когато промени своето местопребиваване. Чл. 18, пар. 3 от регламента въвежда задължение за доставчиците на ПЕПП в срок до 3 години след датата на прилагане на регламента да позволяват разкриването на подсметки за най-малко две държави членки при поискване от лицето.

С оглед осигуряване на възможност да бъде изпълнено това задължение на доставчиците държавите членки следва да предприемат мерки, за да определят условията във връзка с фазата на натрупване, посочени в член 47 от регламента, и условията, свързани с фазата на изплащане, посочени в член 57 от регламента, като националните компетентни органи трябва да публикуват националните разпоредби за тези условия, включително информацията относно въведените допълнителни национални процедури за подаване на заявления за предимства и стимули, определени на национално равнище, когато е приложимо.

Условията за фазата на натрупване и фазата на изплащане не са определени на ниво регламент, тъй като пенсионноосигурителните системи в държавите членки не са хармонизирани и имат съществени различия, които следва да бъдат отчетени. Поради това регламентът предоставя свобода на държавите членки да определят условията за фазата на натрупване и за фазата на изплащане, които ще са приложими относно подсметката за тази държава. Тези условия ще бъдат приложими за всички доставчици, които предоставят подсметка за България.

- *условия във връзка с фазата на натрупване* – в чл. 47, пар. 2 от регламента са описани примерни условия приложими за националните подсметки - възрастови граници за началото на фазата на натрупване, минимална

продължителност на фазата на натрупване, максималния и минималния размер на вноските и непрекъснатостта на вноските.

- *условия във връзка с фазата на изплащане* - в чл. 57, пар. 2 от регламента са описани примерни условия приложими за националните подсметки – минималната възраст за началото на фазата на изплащане, максимален период за включване в схемата за ПЕПП преди достигането на пенсионната възраст, както и условия за изплащане преди достигане на минималната възраст за началото на фазата на изплащане, по-специално в случай на особени затруднения.

С оглед на това, че правата на лицата свързани с допълнително доброволно пенсионно осигуряване са уредени в Кодекса за социално осигуряване (КСО), като се вземе предвид обстоятелството, че ПЕПП представлява продукт за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, както и с оглед задължението на компетентните органи да публикуват текстовете на националните разпоредби, които уреждат условията във връзка с фазата на натрупване, посочени в член 47 от регламента, и условията, свързани с фазата на изплащане, посочени в член 57 от регламента, които ще следва да са достатъчно разбираеми и за доставчици на ПЕПП от други държави членки, считаме, че **условията във връзка с фазата на натрупване и фазата на изплащане съгласно Регламента, които трябва да бъдат определени на национално ниво и ще се прилагат от всички доставчици на ПЕПП, които предлагат подсметки за България, следва да бъдат определени в Дял трети „Допълнително доброволно пенсионно осигуряване“ на КСО.**

Понастоящем в някои държави членки не съществува пазар на продукти за персонално пенсионно осигуряване. В други държави членки като България се предлагат персонални пенсионни продукти. Считаме, че няма причина условията за фазата на натрупване и за фазата на изплащане, които следва да бъдат определени на национално ниво за осигурените по ПЕПП лица да се различават от тези, които са приложими към сходния национален пенсионен продукт – осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Съгласно действащите разпоредби в КСО при осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване има въведено изискване относно възрастта за начало на фазата на натрупване - навършени 16 години (чл. 210 от КСО).

Няма въведени изисквания относно минимална продължителност на фазата на натрупване, максималния и минималния размер на вноските и непрекъснатостта на вноските.

Съгласно действащите разпоредби в КСО възрастта, на която може да започне изплащане при осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване е обвързана с придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа (чл. 68, ал. 1 от КСО). По желание на осигуреното лице фондът за допълнително доброволно пенсионно осигуряване може да изплаща лична пенсия за старост при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за

осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 или до 5 години преди навършване на тази възраст от лицето.

Относно условия за изплащане преди достигане на минималната възраст за началото на фазата на изплащане, съгласно чл. 244 от КСО при осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване осигурените лица имат право на лична пенсия за инвалидност от датата на инвалидизирането, посочена в решението на териториалната експертна лекарска комисия или на Националната експертна лекарска комисия.

Няма въведени изисквания относно максимална възраст за сключване на договор за осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Съгласно действащите разпоредби в КСО относно осигуряването във фонд за доброволно пенсионно осигуряване, осигуреното лице има право да изтегли по всяко време натрупаните по индивидуалната партида средства от лични осигурителни вноски (чл. 248, ал. 1 от КСО).

Съгласно определението за ПЕПП в чл. 2, точка 2 от регламента ПЕПП е без, или с изключително ограничена, възможност за ранно изплащане. В тази връзка считаме, че не следва да се позволява изтегляне на средствата при осигуряване по ПЕПП преди навършване на определената в изпълнение на чл. 47 от регламента възраст. Осигуряването на право на лична пенсия за инвалидност съгласно условията по чл. 244 от КСО считаме, че отговаря на изискването за ограничена възможност за ранно изплащане съгласно регламента и би могло да бъде приложено и за ПЕПП.

Считаме, че следва да бъдат уредени и правата на наследниците, в случай, че в договора за ПЕПП не са определени бенефициери, съответно в случаите, в които определените бенефициери са починали.

Относно формите на плащания

Формите на плащания са определени в чл. 58 от регламента. Това са :

- анюитети - сума, платима на определени интервали за даден период, например пожизнено за бенефициера на ПЕПП или за определен брой години, като възвръщаемост от инвестиция - чл. 2 (13) от регламента;
- еднократна сума;
- разсрочено плащане - дискреционни суми, които бенефициерите могат периодично да теглят до определен лимит – чл. 2 (14) от регламента;
- комбинации от горните форми.

Доставчиците на ПЕПП могат да предложат на осигурените лица една или повече от тези форми на плащания. Формата на плащания може да се различава за отделните подсметки.

Държавите членки може да приемат мерки, с които да се даде предимство на определени форми на плащания (чл. 58, пар. 3 от регламента). Тези мерки може да

са под формата на данъчни облекчения, които да са приложими само за определени форми на плащания, а могат да бъдат въведени и количествени ограничения на плащанията на еднократни суми. Въвеждането на подобни ограничения ще се отнася само за подметките за ПЕПП, свързани с държавите членки, които са предвидили такива ограничения. В случай, че държавата членка предвиди предимства и стимули за някои форми на плащания, може да определи и условия, при които да бъдат възстановявани предоставените предимства и стимули (чл. 58, пар. 4 от регламента).

Считаме, че не е обосновано въвеждането на стимули или количествени ограничения относно определени форми на плащания поради това, че :

- продуктът е допълнителен и доброволен, тоест плащанията по ПЕПП продукт няма да представляват основния пенсионен доход на лицето, а ще го допълват.
- не всички доставчици на ПЕПП имат право да предлагат анюитетни плащания. Еднократното изплащане на средствата на осигурените лица ще им позволи да сключат с друго финансово предприятие договор за анюитетно плащане в случай, че предпочитат тази форма на плащане, а тя не се предлага от доставчика на ПЕПП.
- осигурените лица получават информация преди сключване на договор за ПЕПП за видовете плащания, които доставчикът предлага и могат да направят информиран избор
- осигурените лица имат различни индивидуални потребности и в зависимост от финансовото им състояние при придобиване право на получаване на плащания по ПЕПП ще могат да избират коя форма на плащане предпочитат.
- за националния личен пенсионен продукт – осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване съгласно чл. 248, ал. 2 от КСО осигуреното във фонда лице при придобиване право на лична пенсия за старост или за инвалидност може да избере между съответния вид пенсия или еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната му партида.

Относно прехвърлянето на осигурените лица при друг доставчик

Считаме за неясна предоставената опция в чл. 53 от регламента, доколкото не е ясно по какъв друг начин освен с писмено заявление осигуреното по ПЕПП лице може да поиска прехвърляне при друг доставчик. Съгласно чл. 53, пар. 2 от регламента заявлението се изготвя на официалния език на държавата членка, където е иницирана услугата по прехвърлянето, или на друг договорен между страните език. Разписани са изисквания и към съдържанието на заявлението. Съобразно предвидената възможност в чл. 53, пар. 2 от регламента с оглед улесняване на лицето в случай на необходимост от предявяване на правата му следва да се предвиди право то да получи копие от приетото заявление за прехвърляне.

Относно предоставената възможност държавите членки да определят по-нисък процент на таксите и разходите при прехвърляне на осигуреното по ПЕПП лице и друг процент, когато доставчикът позволява по-често смяна считаме, че опцията не следва да бъде въведена на този етап. При стартиране на предлагането на продукта в България и след натрупване на средства на осигурените по ПЕПП лица, опцията може да бъде преразгледана.

Доставчици на ПЕПП

Регламентът дава възможност на финансовите предприятия изброени в чл. 6, пар.1 да създават ПЕПП. С оглед на осигуряване на възможно най-широк кръг доставчици на ПЕПП и насърчаване на трансграничното предлагане на продукта, регламентът въвежда възможност всички финансови предприятия, които управляват средства и могат да извършват дейност трансгранично (разполагат с „паспорт“) да могат да създават и предлагат ПЕПП.

Доставчиците са длъжни да предлагат основен ПЕПП, който трябва да бъде сигурен продукт. Поради това, този основен инвестиционен вариант следва да се предлага или с гаранция върху капитала или да се използва техника за намаляване на риска. Съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2021/473 на Европейската комисия техниките за управление на риска включват жизнен цикъл, създаване на резерви и използване на гаранции за минимална възвращаемост. Доставчиците на ПЕПП могат да предлагат освен основния ПЕПП до 5 други инвестиционни варианти въз основа отново на гаранция или техника за управление на риска. Следва да се отбележи, че ПЕПП има единни характеристики като продукт, а именно дългосрочен спестовен продукт за лично осигуряване, но конкретната форма на продукта се различава в зависимост от това какъв вид финансово предприятие го предлага, тъй като за неуредените в регламента въпроси следва да се спазва съответното европейско и национално секторно законодателство.

1. Кредитни институции, получили лиценз за банкова дейност съгласно Закона за кредитните институции, който въвежда в българското законодателство разпоредбите на Директива 2013/36/ЕС.

Кредитна институция (КИ) може да предлага ПЕПП под формата на спестовен влог или под формата на структуриран депозит.

В случай, че в лиценза на кредитната институция съгласно чл. 2, ал. 2, т. 9 от Закона за кредитните институции е включено и предоставяне на услуги и/или извършване на дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови, кредитната институция може да предлага ПЕПП и под формата на управление на индивидуален портфейл по реда и условията на Закона за пазарите на финансови инструменти, който въвежда в българското законодателство разпоредбите на Директива 2014/65/ЕС .

Кредитната институция може да сключва договори с другите финансови предприятия – доставчици на ПЕПП, които не могат да предлагат самостоятелно гаранция по ПЕПП, а само в сътрудничество, съгласно чл. 42, пар. 5 от регламента.

Кредитната институция може да предлага еднократно или разсрочено изплащане, както и анюитет, но анюитетът не може да бъде пожизнен, тъй като съгласно регламента само застрахователните предприятия могат да покриват биометричен риск. Кредитната институция може да предлага плащане под формата на пожизнен анюитет само ако сключи договор със застрахователно предприятие, което да го предлага.

2. Застрахователни предприятия, получили лиценз за животозастраховане съгласно Кодекса за застраховане, с който се въвеждат изискванията на Директива 2009/138/ЕО

Застрахователно предприятие, което извършва животозастрахователна дейност, може да предлага ПЕПП под формата на застраховка живот или застраховка живот, свързана с инвестиционен фонд. Застрахователното предприятие може да предлага ПЕПП с гаранция на капитала по създадените от него ПЕПП продукти и може да покрива биометричен риск съгласно секторното законодателство. Застрахователното предприятие също така може да сключи договор с другите видове доставчици, посочени в член 6, параграф 1, букви а), в), г), д) и е) от регламента, които не могат самостоятелно да покриват тези рискове според приложимото за тях секторно право. В този случай застрахователното предприятие носи пълна отговорност за покритието на биометричните рискове съгласно чл. 42, пар. 5 от регламента. Застрахователното предприятие може да предлага всички форми на плащания по ПЕПП, включително пожизнен анюитет.

3. Пенсионноосигурителни дружества, лицензирани съгласно КСО, който въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2016/2341², които са получили разрешение за управление на доброволен пенсионен фонд по професионални схеми, както и разрешение за управление на доброволен пенсионен фонд - институции за професионално пенсионно осигуряване (ИППО), лицензирани или регистрирани в съответствие с Директива (ЕС) 2016/2341, които съгласно националното законодателство са лицензирани и подлежат на надзор за предлагането също и на персонални пенсионни продукти.

По време на преговорите за приемане на регламента възможността ИППО, лицензирани или регистрирани в съответствие с Директива (ЕС) 2016/2341, както и лицата управляващи алтернативни инвестиционни фондове, да предлагат личен пенсионен продукт беше обект на задълбочена дискусия. Относно възможността ИППО да предлагат ПЕПП някои държави членки оспорваха правото на ИППО да предлагат личен пенсионен продукт, тъй като те управляват пенсионен продукт по професионални схеми, при който вноски се извършват от работодателя. На европейско ниво до приемането на ПЕПП нямаше единна регулация относно личните пенсионни продукти. В някои държави членки, осигуряването в

² Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО)

професионални пенсионни схеми е задължително и чрез тях се предоставя основния пенсионен доход на лицата. Тези държави членки имаха притеснения относно това, че предоставянето на същите институции на право да предлагат личен продукт на европейско ниво може да се отрази негативно на възможността да изпълняват задълженията си към задължително осигурените в професионалните пенсионни схеми лица. В други държави членки, осигуряването по професионални схеми е доброволно и не е достатъчно развито. Същевременно, има държави членки, в които на институции, които могат да управляват професионални пенсионни схеми, съгласно националното законодателство е разрешено да предлагат лични пенсионни продукти, какъвто е случая и в България. В България пенсионноосигурително дружество може да получи разрешение за управление на доброволен пенсионен фонд по професионални схеми като може да управлява и фонд за допълнително доброволно осигуряване, в който лицата се осигуряват с лични вноски.

Законодателят взе решение само тези ИППО, които съгласно националното си законодателство могат да предлагат и персонален пенсионен продукт и подлежат на надзор да могат да предлагат ПЕПП. Това ще доведе до ситуация, в която в някои държави членки ИППО няма да могат да предлагат ПЕПП като например Германия и Холандия, а в други държави членки ще могат да предлагат ПЕПП като например Испания, Италия, Португалия, България и други. С оглед гарантиране на финансовата стабилност на тези институции, съобразно чл. 6, пар. 1, б. „в“, изр. второ от Регламент (ЕС) 2019/1238, всички активи и пасиви, които съответстват на дейностите по предоставяне на ПЕПП, следва да бъдат обособени, без да е възможно да бъдат прехвърлени към друга дейност по пенсионно осигуряване на институцията.

Следва да се подчертае, че регламентът за ПЕПП осигурява допълнителна възможност на ниво ЕС, чрез която да се осигури допълнителен доброволен пенсионен продукт, който да е преносим и който допълва националните пенсионни системи, без да ги променя.

Съгласно съображение (27) от Регламент (ЕС) 2019/1238 начинът, по който ИППО са организирани и регулирани, варира значително между държавите членки. В някои държави членки на тези институции се разрешава само да извършват дейности в областта на професионалното пенсионно осигуряване, докато в други държави членки тези институции, включително оправомощените субекти, които отговарят за тяхното управление и действат от тяхно име, когато ИППО нямат правосубектност, имат право да извършват дейности в областта на професионалното и личното пенсионно осигуряване. Това води не само до различни организационни структури на ИППО, но също така се съпътства от различен надзор на национално равнище. По-специално пруденциалният надзор на ИППО, които имат разрешение да извършват дейности в областта на професионалното и личното пенсионно осигуряване, е с по-широк обхват от пруденциалния надзор на тези ИППО, които изпълняват дейности само в областта на професионалното пенсионно осигуряване.

За да не се застраши финансовата стабилност и да се вземат предвид различните организационни структури и надзор, следва да се позволи ПЕПП да се

предоставят само от тези ИППО, които също така са лицензирани и подлежат на надзор при предоставянето на персонални пенсионни продукти съгласно националното право. Освен това и за да се запази по-добре финансовата стабилност, всички активи и пасиви, които съответстват на дейностите по предоставяне на ПЕПП, следва да бъдат обособени, без да е възможно да бъдат прехвърляни към друга дейност по пенсионно осигуряване на институцията.

В Регламент 1238/2019 не са въведени изисквания относно конкретната правна форма, която ще бъде използвана за предлагането на ПЕПП като изискването, което е въведено е по отношение на доставчика на ПЕПП да има установени изисквания към дейността и да е обект на надзор. Съгласно чл. 6, пар. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2019/1238 само ИППО, които съгласно националното законодателство са лицензирани и подлежат на надзор за предлагането също и на персонални пенсионни продукти, могат да предлагат ПЕПП.

С оглед дефиницията на ИППО по чл. 6, т. 1 от Директива 2016/2341³, по смисъла на българското законодателство ИППО представляват в съвкупност ПОД и управляваният от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми (ДФФС), тъй като извършването на част от дейностите, присъщи на ИППО, се осъществява на ниво фонд (напр. в ДФС се натрупват и инвестират преведените вноски и от него се извършват осигурителните плащания), а друга част – на ниво ПОД (напр. изискванията към системата за управление). В България съществуването на ДФС и ДФ е неразривно свързано с ПОД, тъй като тези фондове се учредяват и управляват от ПОД, без да имат самостоятелни органи за управление. В този смисъл, съгласно българското законодателство чрез ПОД и управлявания от него ДФС се осъществява допълнително професионално пенсионно осигуряване в България, а чрез ПОД и управлявания от него доброволен пенсионен фонд се осъществява лично пенсионно осигуряване.

В изпълнение на изискванията на чл. 6, пар. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2019/1238 работната група счита, че само ПОД, което е получило разрешение за управление на ДФС, както и е получило разрешение за управление на ДФ, може да предлага ПЕПП.

Предвиденото в чл. 6, пар. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2019/1238 изискване да бъдат обособени активите и пасивите, свързани с ПЕПП от другите дейности на доставчика (дейността по професионално пенсионно осигуряване и дейността по

³ „институция за професионално пенсионно осигуряване“ или „ИППО“ означава институция, независимо от правната ѝ форма, която функционира въз основа на принципа на финансирането чрез капитализация и която е създадена отделно от всякакво предприятие осигурител или организация с цел да предоставя пенсионни обезщетения, свързани с професионална дейност, въз основа на споразумение или на договор, сключен:

а) индивидуално или колективно между работодателя/работодателите и работника/работниците или служителя/служителите или техните съответни представители, или
б) със самостоятелно заети лица, индивидуално или колективно, в съответствие с правото на приемащите държави членки и на държавите членки по произход, и която извършва дейности, които произтичат пряко от тази цел;

лично пенсионно осигуряване) повдига въпроса по какъв начин следва да бъде обезпечено това обособяване при предоставянето на ПЕПП от българските ИППО.

Предвид изискването на чл. 42, пар. 5 от регламента, ПОД, не може да предлага самостоятелно ПЕПП с гаранция на капитала. В случай, че не предлага ПЕПП въз основа на гаранция върху капитала, ПОД следва да прилага техника за намаляване на риска. В тази връзка е необходимо да се предостави възможност на ПОД да използва техника за намаление на риска, свързана с жизнения цикъл. Това може да се осъществи като се осигури възможност на ПОД да създаде подфондове с различен инвестиционен и съответно рисков профил, в които да се преместват средствата на осигурените по ПЕПП лица в зависимост от оставащите години до пенсиониране.

Във връзка с това работната група разгледа следните три варианта:

Вариант 1 - Създаване на нов доброволен пенсионен фонд, (условно наречен доброволен пенсионен фонд за паневропейски пенсионен продукт (ДФПЕПП)), управляван от ПОД, получило разрешение за управление на ДПФПС и ДПФ

Като *основни предимства* на този вариант могат да бъдат посочени:

- Лесно и ефективно обособяване на активите и пасивите, свързани с ПЕПП, предвид наличието на отделно юридическо лице, което е ясен техен титуляр;

- Този подход следва структурата, която вече е въведена в законодателството – обособяване средствата на осигурените лица във фондове, които са отделни юридически лица.

- В разглеждания вариант формирането на отделни инвестиционни портфейли с оглед прилагането на техника за намаляване на риска, свързан с жизнения цикъл⁴ може да се осъществи като се осигури възможност на ПОД да създаде към ДПФПЕПП обособени подфондове с различен инвестиционен и съответно рисков профил, в които да се преместват средствата на осигурените по ПЕПП лица в зависимост от оставащите години до пенсиониране.

⁴ Съобразно чл. 42, пар. 1 - 3 от Регламент (ЕС) 2019/1238 доставчиците на ПЕПП могат да предлагат до шест инвестиционни варианта на осигурените по ПЕПП лица, които включват Основен ПЕПП и могат да включват алтернативни инвестиционни варианти. Всички инвестиционни варианти трябва да бъдат създадени от доставчиците на ПЕПП въз основа на гаранция или техника за намаляване на риска, които гарантират достатъчна защита за осигурените по ПЕПП лица. Съгласно чл. 46, пар. 2 от регламента тези техники включват:

а) постепенно адаптиране на разпределянето на инвестициите с цел смекчаване на финансовите рискове при инвестициите за групите, съответстващи на оставащия срок (жизнен цикъл);

б) създаване на резерви от вноските или възвръщаемостта на инвестициите, които следва да се разпределят на осигурените по ПЕПП лица при справедливи и прозрачни условия, за да се смекчат инвестиционните загуби; или

в) използване на подходящи гаранции за защита срещу загубите при инвестиции (като предвид чл. 42, пар. 5 от регламента ПОД не могат да правят това самостоятелно, а единствено чрез сътрудничество с кредитни институции или застрахователни предприятия, които могат да предоставят такива гаранции съгласно приложимото за тях секторно право.).

Като недостатък на разглеждания вариант могат да бъдат посочени високите разходи и административна тежест спрямо вариант 2.

Вариант 2 - Създаване в рамките на ПОД на обособено имущество, от което да бъде предоставен ПЕПП

При този вариант обособяването на активите и пасивите, свързани с ПЕПП, не се извършва посредством наличието на отделно юридическо лице, което е техен титуляр, а посредством формирането на обособено имущество по подобие на договорния фонд по чл. 5, ал. 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ).

Създаването на обособено имущество за предлагане на ПЕПП в рамките на ПОД би предполагало уреждане на неговия статут и въвеждане на детайлни правила по отношение на:

- ясно титулярство на активите посредством воденето им по сметка / подсметка на обособеното имущество при депозитаря, който ги съхранява, и с максимална индивидуализация в централния депозитар на ценни книжа посредством отделяне на клиентските активи по индивидуални сметки съобразно чл. 38, пар. 4 от Регламент (ЕС) № 909/2014⁵;

- воденето на активите в регистър отделно от активите на другите клиенти на депозитаря, който ги съхранява съгласно чл. 48 от Регламент (ЕС) 2019/1238;

- правила за защита на патримониума, предвиждащи забрана активите на обособеното имущество да се използват за цели, различни от дейността по предоставяне на ПЕПП, и невключването им в масата на несъстоятелността на депозитаря;

- детайлна отчетност, обезпечаваща надзорната дейност.

Като предимство на този подход могат да бъдат посочени по-ниските разходи и административна тежест в сравнение със създаването на отделно юридическо лице.

Основните недостатъци в разглеждания вариант са следните:

- Този вариант е свързан със значително усложняване на изискванията към осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и надзора над нея с оглед на необходимостта от формирането на отделни инвестиционни портфейли за прилагането на техника за намаляване на риска, свързана с жизнения цикъл. Активите и пасивите, свързани с тези портфейли, също следва да бъдат обособени, което би предполагало:

⁵ Съгласно чл. 38, пар. 4 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2014 „ЦДЦК води записи и сметки, позволяващи на даден участник да отдели ценните книжа на всеки един от своите клиенти, ако това бъде поискано от съответния участник и според изискванията му (наричано по-долу „отделяне на клиентските активи по индивидуални сметки“)“

а) всеки инвестиционен портфейл за предлагане на ПЕПП да бъде отделно обособено имущество, или

б) законът да изисква аналитично водене от ПОД и от депозитаря на активите и пасивите във всеки портфейл в рамките на едно обособено имущество, както и въвеждането на допълнителни забрани активите от тези портфейли да се използват за цели, различни от инвестирането на средствата в съответния инвестиционен портфейл и изпълнението на свързаните с тях задължения към осигурените лица.

- Регламентирането на обособено имущество, особено когато допълнително в него се обособяват инвестиционни портфейли, би довело до усложняване на отчетността и надзора над дейността на ПОД.

- Необходимо би било да се създаде нова уредба за поемане на управлението на обособеното имущество в случаите на отмяна на регистрацията на ПЕПП, доброволно или принудително прекратяване на ПОД или преобразуване на дружеството.

- Няма да бъде използвана изградената вече структура в националната пенсионна система за създаване на отделно юридическо лице.

Вариант 3 - Създаване в рамките на ДПФПС на обособено имущество, от което да бъде предоставен ПЕПП

С оглед обстоятелството, че ПОД и ДПФПС в съвкупност формират ИППО, теоретично обособеното имущество би могло да бъде създадено, както към ПОД (Вариант 2), така и към ДПФПС. Създаването на обособено имущество към ДПФПС е свързано с прекомерни усложнения в изискванията към дейността на този вид фондове.

В допълнение към създаването на детайлна регламентация за обособяване на активите и пасивите (включително по отношение на различните инвестиционни портфейли) посочената конструкция би рефлектирала върху почти всички аспекти на функционирането на ДПФПС.

- Предлагащото на ПЕПП от обособено имущество към ДПФПС би предполагало отделно изчисляване на стойност на един дял за ДПФПС по отношение на дейността по професионално пенсионно осигуряване и на стойност на един дял за обособеното имущество във връзка с ПЕПП (съответно за всеки инвестиционен вариант).
- При инвестиране на средствата биха били прилагани 2 различни групи инвестиционни ограничения – във връзка с ПЕПП, определени на база активите на обособеното имущество, и във връзка с дейността по професионално пенсионно осигуряване, определени на база активите на ДПФПС, от които са изключени активите в обособеното имущество.
- Активите на обособеното имущество следва да се съхраняват в депозитар, който може да бъде както банка, така и инвестиционен посредник (т.е. не непременно в банката-попечител на фонда).
- Осигурените във фонда лица биха имали повече от една партида в него (във връзка с професионалното пенсионно осигуряване, по която се водят отделно вноските от предприятието осигурител и личните вноски на лицето във връзка със сключения от него договор, и ПЕПП сметка).

- От ДПФПС на осигурените лица по професионални схеми биха били предоставяни плащанията по чл. 212, ал. 2 от КСО, при които не се покрива биометричен и инвестиционен риск съобразно чл. 213, ал. 5 от КСО, а на осигурените по ПЕПП лица – предвидените плащания за ПЕПП, които съгласно чл. 49, пар. 3 от регламента могат да включват покритие на биометричен риск в сътрудничество със застраховател.
- В дейността на ДПФПС биха се прилагали различни изисквания относно таксите и разходите – уредените в чл. 256 – 259 от КСО по отношение на осигуряването по професионални схеми, съответно - ограничението по чл. 45, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238 по отношение на таксите за основния ПЕПП и изискването по чл. 54, пар. 3 за таксите и разходите при прехвърляне.
- В дейността на фонда паралелно биха се прилагали различни документи за двете дейности – напр. отделни инвестиционни политики, различни осигурителни и пенсионни договори и др.
- При създаване на обособено имущество към ДПФПС няма да се съставя самостоятелен отчет за това имущество и ще бъде необходима цялостна промяна в изискванията към отчетността на ДПФПС с оглед отразяването на данните за обособеното имущество.
- Ще е налице съществено отражение и върху информационните системи. Описаните усложнения могат да доведат и до объркване на потребителите на различните продукти, предлагани в рамките на ДПФПС.

С оглед на изложените съществени затруднения при обособяването на активите и пасивите, които съответстват на дейностите по предоставяне на ПЕПП от дейността по предоставяне на професионално пенсионно осигуряване съгласно изискванията на чл. 6, пар. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2019/1238, работната група счита, че този вариант е практически неприложим.

В резултат на анализа на предимствата и недостатъците на трите изложени варианта работната група препоръчва възприемането на Вариант 1 - създаване на нов доброволен пенсионен фонд, (условно наречен доброволен пенсионен фонд за паневропейски пенсионен продукт (ДПФПЕПП)) управляван от ПОД, получило разрешение за управление на ДПФПС и ДПФ.

4. Инвестиционни посредници, лицензирани съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти, с който се въвеждат изискванията на Директива 2014/65/ЕС в чийто лиценз е включена дейността по управление на портфейл

Инвестиционни посредници, които предоставят услугата по управление на портфейл, могат да предлагат ПЕПП под формата на индивидуално управление на портфейл. Инвестиционните посредници не могат самостоятелно да предлагат гаранция по продукта, както и да предлагат изплащане на пожизнен анюитет.

5. Управляващи дружества или инвестиционни дружества, лицензирани съгласно ЗДКИСДПКИ, с който се въвеждат разпоредбите на Директива 2009/65/ЕО

Управляващите дружества, съответно инвестиционните дружества, могат да създават и предлагат ПЕПП продукти като управляват колективно средствата на

осигурените по ПЕПП лица в колективна инвестиционна схема. В случай, че лиценз на управляващото дружество включва допълнителни услуги съгласно чл. 86, ал. 2, т. 2 от ЗДКИСДПКИ управляващото дружество може да предлага ПЕПП и под формата на индивидуално управление на портфейл.

Управляващото дружество не може да предлага ПЕПП с гаранция на капитала, а следва да използва техника за намаляване на риска (жизнен цикъл). С цел защита на интересите на лицата, които се осигуряват по ПЕПП е необходимо управляващото дружество да създаде КИС, в която да управлява средства само на лицата осигурени по ПЕПП, които съгласно договора за ПЕПП нямат възможност да изтеглят средствата и могат да получават плащания съгласно условията приети в изпълнение на чл. 47 от регламента.

С оглед изпълнение на задължението за осигуряване на техника за намаляване на риска за всяка инвестиционна опция, управляващото дружество може да създаде колективна инвестиционна схема, която да се състои от отделни инвестиционни подфондове, чиито активи се инвестират в съответствие с различни инвестиционни стратегии, без да се допуска смесване на активите, пасивите и резултатите на отделните подфондове. За всеки инвестиционен подфонд се създава отделен клас дялове (чл. 4, ал. 4 от ЗДКИСДПКИ).

Управляващите дружества не могат да изплащат пожизнен анюитет.

6. Лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, лицензирани съгласно Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, с който се въвеждат разпоредбите на Директива 2011/61/ЕС

Само лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове от ЕС, които са лицензирани съгласно ЗДКИСДПКИ могат да предлагат ПЕПП като регистрираните нямат право да предлагат ПЕПП. Лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондов могат да създават и предлагат ПЕПП продукти като управляват колективно средствата на осигурените по ПЕПП лица в алтернативен инвестиционен фонд. В случай, че в лиценз на лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове е включена допълнителната услуга съгласно чл. 198, ал. 5, т. 1 от ЗДКИСДПКИ, то може да предлага ПЕПП и под формата на индивидуално управление на портфейл. Лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове. Лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове не могат самостоятелно да предлагат гаранция по продукта, както и да предлагат изплащане на пожизнен анюитет.

Понастоящем няма лицензирани в България лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

Относно необходимостта от въвеждане на конкретни надзорни правомощия и определяне на принудителни административни мерки и административни санкции

С оглед на необходимостта от осигуряване на условия за налагане на административни мерки и санкции при нарушения на регламента, за всички доставчици на ПЕПП, следва да се изменят и допълнят посочените по-горе секторни закони, регулиращи дейността на финансовите предприятия, които съгласно чл. 6, пар. 1 могат да бъдат доставчици на ПЕПП като бъдат въведени разпоредби, които обезпечават възможността за налагане на административни мерки и санкции.

В срок до 22 март 2022 г. държавите членки следва да уведомят Комисията и ЕОЗППО за предвидените административни санкции и мерки, приложими при нарушения на регламента.

Съгласно чл. 61 от регламента компетентните органи за доставчика на ПЕПП осъществяват текущ надзор във връзка със съответния секторен надзорен режим и стандарти. **Законът за Комисията за финансов надзор следва да бъде изменен и допълнен, за да бъде определена комисията и съответно ресорните заместник-председатели като компетентен орган, който може да налага тези административни мерки и санкции.** За създаване и предлагане на ПЕПП от застрахователно предприятие, пенсионноосигурително дружество, управляващо дружество, инвестиционно дружество и лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, комисията следва да бъде определена като компетентен орган за надзор. В случаите, в които кредитна институция създава и предлага ПЕПП под формата на индивидуално управление на портфейл, комисията следва да бъде определена като компетентен орган за надзор.

В случаите, в които кредитна институция предлага продукта под формата на спестовен влог или структуриран депозит следва да **бъде извършена преценка дали Българска народна банка или Комисията за финансов надзор ще отговаря за процедурата по регистрация и за комуникацията с ЕОЗППО предвид разпоредбата на чл. 6, пар. 6 от регламента.**

Поради възможността доставчиците на ПЕПП да предлагат ПЕПП чрез сътрудничество съгласно чл. 42, пар. 5 и чл. 49, пар. 3 от регламента следва да бъде осигурено взаимодействие между съответните национални компетентни органи в тези случаи.

Дистрибуция на ПЕПП

Правилата за дистрибуция на ПЕПП се съдържат в чл. 10, 23 и 34 от регламента.

Съгласно чл. 10 доставчиците на ПЕПП могат да дистрибутират ПЕПП, които те са създали, а инвестиционните посредници и застрахователните посредници могат да дистрибутират ПЕПП, който не е създаден от тях.

В чл. 23 от регламента са определени правилата за дистрибуция на ПЕПП, които трябва да спазват различните видове доставчици и дистрибутори на ПЕПП като при предлагането на ПЕПП съгласно чл. 34 от регламента на лицето винаги трябва да се предоставя съвет – персонализирана препоръка, в която да му обясни

кой инвестиционен вариант отговаря най-добре на потребностите му на база на предоставени от лицето информация за знанията, опита му, финансовото състояние, способността да понася загуби и др. В случаите, в които основен ПЕПП се предлага без гаранция, доставчикът на ПЕПП или дистрибуторът трябва да обясни в писмена форма на лицето защо му препоръчва ПЕПП основан на техника за намаляване на риска, който няма гаранция на капитала.

Държавите членки трябва да публикуват критериите, които се използват за оценяване на тези знания и компетентност на физическите лица, които предоставят съвети от името на доставчиците или дистрибуторите на ПЕПП.

Съгласно чл. 23, пар.1, буква (а) от регламента застрахователните предприятия, които могат да създават ПЕПП и застрахователните посредници, регистрирани в съответствие с Директива (ЕС) 2016/97, трябва да спазват националното законодателство, с което са въведени разпоредбите предвидени в глави V и VI от Директива (ЕС) 2016/97 с някои изключения, които са посочени.

Съгласно чл. 23, пар. 1, буква (б) от регламента инвестиционните посредници, лицензирани за предоставяне на инвестиционен съвет следва да прилагат националното законодателство, с което са въведени разпоредбите на Директива 2014/65/ЕС, с някои изключения, които са посочени.

Съгласно чл. 23, пар. 1, буква (в) от регламента всички други доставчици и дистрибутори на ПЕПП следва да прилагат националното законодателство, с което са въведени разпоредбите на Директива 2014/65/ЕС, с някои изключения, които са посочени.

С оглед на това, че в чл. 23 от регламента относно задълженията на доставчиците и дистрибуторите на ПЕПП се реферира към текстове от Директива (ЕС) 2016/97 и Директива 2014/65/ЕС, считаме, че следва да бъде изготвен списък със съответните приложими разпоредби от Кодекса за застраховането, Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането им или в законодателните актове, уреждащи дейността на съответните доставчици на ПЕПП да се препрати към съответните разпоредби от българското законодателство приложими при дистрибуцията на ПЕПП разпоредби са приложими.

Относно данъчното третиране на ПЕПП

При публикуването на предложението за Регламент (ЕС) 2019/1238 беше публикувана и Препоръка на Европейската комисия от 29.06.2017 г. относно данъчното третиране на персонални пенсионни продукти, включително паневропейския персонален пенсионен продукт. Препоръката насърчава държавите-членки да предоставят на ПЕПП, същите данъчни облекчения като тези, предоставени на националните персонални пенсионни продукти, дори и в тези случаи, при които характеристиките на ПЕПП не отговарят на всички национални критерии, изисквани от държавата-членка за предоставяне на данъчни облекчения на национални персонални пенсионни продукти. Когато държавите-членки имат

повече от един вид персонален пенсионен продукт, те се насърчават да предоставят на ПЕПП най-благоприятното данъчно третиране, което се прилага към техните национални персонални пенсионни продукти.

ПЕПП е допълнителен доброволен пенсионен персонален продукт, който да допълва съществуващите задължителни и професионални пенсионни схеми и продукти като правата на лицата, които се осигуряват по ПЕПП ще бъдат уредени в Дял трети „Допълнително доброволно пенсионно осигуряване“ на КСО.

В действащото национално законодателство са предвидени данъчни облекчения при допълнително доброволно пенсионно осигуряване, както следва:

- в Закона за данъците върху доходите на физическите лица - чл. 13, ал. 1, т. 7, чл. 19, ал. 1, чл. 24, ал. 1 и ал.2, т.12 и чл. 28, ал. 2;
- в Закон за корпоративното подоходно облагане - чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „а“ и чл. 208;
- в Закон за данъка върху добавената стойност - чл. 40, т. 3.

Съгласно § 1, т. 12 от ДР на ЗДДФЛ и §1, т. 53 от ДР на ЗКПО „Допълнително доброволно осигуряване“ е осигуряването по част втора, дялове трети и четвърти от Кодекса за социално осигуряване, както и доброволното осигуряване, осъществявано съгласно законодателството на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на друга държава - членка на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, от институция, която извършва дейности, пряко свързани с пенсионното осигуряване или с осигуряването за професионална квалификация и безработица.

Предвид това, че ПЕПП представлява продукт за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, в случай че условията за предлагане на ПЕПП от всички доставчици съгласно регламента бъдат разписани в дял трети „Допълнително доброволно пенсионно осигуряване“, то за ПЕПП ще бъдат приложими действащите национални данъчни облекчения относно допълнителното доброволното осигуряване. По този начин ще бъде изпълнена и препоръката на ЕК.

Относно очакванията за стартиране на предлагане на ПЕПП в България считаме, че някои от изискванията на регламента ще доведат до съществени затруднения при предлагането му:

- ограничаването на размера на разходите и таксите за основния ПЕПП до 1 % от натрупания капитал годишно като се има предвид задължението да се предлага основен ПЕПП
- изискването за задължително предоставяне на съвет, което ще оскъпи продукта, а същевременно разходите се включват в определения 1 % от натрупания капитал годишно
- изискването да бъдат осигурени условия за предлагането на национални подсметки за минимум две други държави членки до 3 години от прилагането на регламента

- значителните ресурси, които ще се изискват за разработване на продукта, включително относно разработването на сценарии при ПЕПП КИД
- значителните ресурси, които ще се изискват за периодично докладване към надзорния орган и периодичното предоставяне на информация на осигурените по ПЕПП лица.